Jos Oremus (Josephus Adrianus) **(✳ Zeist 28-11-1918 - † Den Burg -6-04-1945)**

Jos was kantoorbediende van beroep en dienstplichtig sergeant. Hij kwam in Helden terecht, dook onder en was kaderlid van kamp Bovensbos. In Helden overleefde hij de oorlog en omdat Nederland zo goed als bevrijd was toog hij in april 1945 naar het eiland Texel, waar hij in Den Burg woonde. Tijdens de opstand van Georgiërs (in Duitse dienst) op Texel is hij als gijzelaar doodgeschoten. Hij is uiteindelijk begraven op het Nationale Ereveld in Loenen.

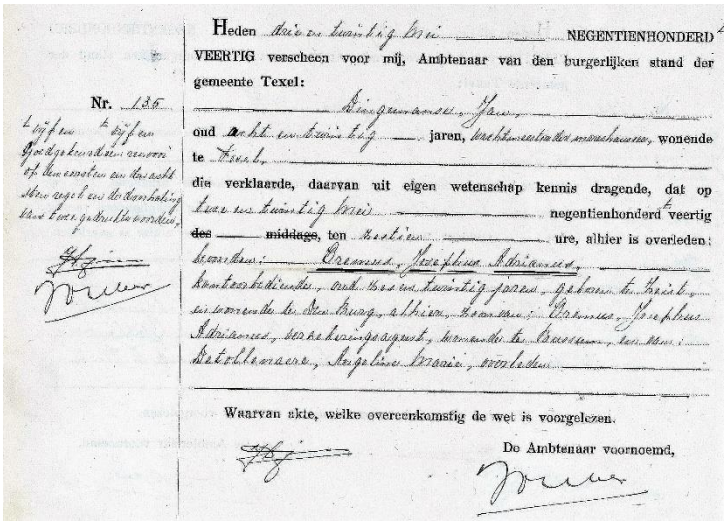

Heden drie en twintig Mei NEGENTIENHONDERD VEERTIG verscheen voor mij, Ambtenaar van den burgerlijken stand der gemeente Texel:

Dingemanse, Jan,

oud acht en twintig jaren, wachtmeester der marechaussee, wonende te Texel,

die verklaarde, daarvan uit eigen wetenschap kennis dragende, dat op twee en twintig Mei negentienhonderd veertig ~~des middags~~, ten zestien ure, alhier is overleden:

bevonden: Oremus, Josephus Adrianus, kantoorbediende, oud zes en twintig jaren, geboren te Zeist, en wonende te Den Burg, alhier, zoon van: Oremus, Josephus Adrianus, verzekeringsagent, wonende te Bussum, en van: Detollenaere, Angeline Marie, overleden.

Waarvan akte, welke overeenkomstig de wet is voorgelezen.

De Ambtenaar voornoemd,

Nr. 135

De overlijdensakte van de gemeente Texel.

✝ Op 22 Mei ontvingen we het ontstellende bericht van den dood van onzen huisgenoot **Josephus A. Oremus** in den leeftijd van 26 jaar. Na bijna 2 jaar onderduiker te zijn geweest, viel hij op 6 April j.l. reeds in de eerste uren van zijn schijnbaar herkregen vrijheid in handen van de Duitschers, die hem kort daarop onder valsche beschuldiging lafhartig vermoordden. Zijn nagedachtenis zal in eere blijven. Dat hij ruste in vrede. Fam. A. Beers, Groeneplaats 13. Den Burg Mei 1945.

De aankondiging van zijn overlijden op Texel

Een In Memoriam in Midden-Limburg 1946, mogelijk van Wiel Houwen.

In Memoriam.

Velen in Helden kenden hem, Jos Oremus, met zijn zwarte haar en donkere ogen, het type van de ernstige harde werker. Twee jaar lang was hij een geziene en sympathieke figuur in de Heldense onderduikerswereld en vooral de mensen in Beringe hebben hem leren kennen, als iemand, die alles deed voor zijn kameraden en waarop zij in hun moeilijke tijd van onderduiken en ver-van-huis-zijn konden bouwen. Ten slotte is zijn dood geweest als zijn leven, voor zijn vrienden en voor zijn Vaderland. Twee jaren bijna, zegt het doodsbericht, was hij kampleider van een onderduikersorganisatie ergens in Limburg. Op dringend verzoek begaf hij zich in Juni 1944 naar het eiland Texel. Zijn baas kon zijn hulp niet missen, en het was er veilig. Later werden er Russen op het eiland gelegerd, die door de S.S. gedwongen waren om dienst te nemen in het Duitse leger. De bevolking kon het best met deze bezetters vinden, en steunde als één man de Russische troepen, toen die in 1945 tegen de Duitsers in opstand kwamen en zich meester maakten van het eiland. Ook Jos kon zich niet inhouden. Vurig Nederlander zag hij hier zijn kans. Na eerst de pastoor te hebben geraadpleegd begaf hij zich de morgen van de opstand op straat. De Duitsers waren spoedig overmeesterd.

Maar in de triomf van vreugde, die hierop volgde, had men het Duitse garnizoen vergeten, dat in den Burg nog niet gecapituleerd had. Tien burgers werden verrast, opgepikt en in de Duinen neergeschoten. Met een geweerkolf werden enigen van hen het hoofd ingeslagen. Toen verlieten de Duitsers het eiland en hun artillerie beschoot het eiland vanaf de kust en vanuit de duikbootbasis Den Helder. Texel was bevrijd, maar ten koste van zware offers. Eerst veel later vond men de tien Helden van Texel in de duinen. Onder hen bevond zich Jos Oremus, gevallen, vermoord in de strijd om de vrijheid voor een gedeelte van ons vaderland. Aan de zeekant van het kleine kerkje van den Burg ligt hij begraven. Een uitvoerig rapport, waarin zijn werkkracht, moed en offervaardigheid werd geroemd, bracht zijn familie op de hoogte van het treurige nieuws. Ook wij Heldenaren, die hem gekend hebben, zijn diep getroffen door zijn dood, maar wij zijn ook trots op hem, zoals Bussum en Den Burg en Texel, omdat hij viel als een held, als een offer voor onze vrijheid.

WIEL